UN MOMENT ANIVERSAR

MARIUS SALA*

Academia Română se bucură că la Iaşi se celebrează centenarul naşterii lui G. Ivănescu, lingvist cunoscut şi venerat în toate centrele universitare în care a activat. În afară de Iaşi şi Bucureşti, s-a distins la Timişoara şi Craiova. În ultimele două oraşe a creat adevărate şcoli de lingvistică, ai căror reprezentanţi sunt prezenţi, împreună cu ieşenii, la această sesiune. Printre aceştia, o prezenţă luminoasă este colega Carmen Pamfil, fostă studentă şi colaboratoarea profesorului G. Ivănescu la editarea operei lingvistice a lui A. Philippide, precum şi unul dintre organizatorii acestei manifestări. Lui G. Ivănescu i se potriveşte deviza lui Pierre Larousse, scrisă pe coperta dicţionarului său, „Je sème à tout vent".

Într-o caracterizare succintă, G. Ivănescu este singurul autor care a dat o istorie completă a limbii române, de la origini până în zilele noastre. Dacă la aceasta adăugăm şi faptul că este singura operă în care istoria limbii se face în strânsă legătură cu istoria societăţii, ne dăm seama de locul remarcabil pe care îl are lingvistul de la a cărui naştere se marchează împlinirea a 100 de ani. Se poate spune că este singurul lingvist român care a dat o adevărată istorie a limbii noastre, de la latină până astăzi.

În cercetările sale a fost cel dintâi lingvist care a demonstrat existenţa varietăţilor teritoriale numite de el „dialecte literare" ale românei. A acordat atenţie migraţiilor unor români pentru a explica anumite fenomene lingvistice; patru capitole, câte unul aparţinând părţilor a treia, a cincea, a şasea şi a şaptea, sunt consacrate acestei chestiuni. Un exemplu ilustrativ: deplasările românilor rotacizanţi din sudul Ardealului ar explica forma hipercorectă *viezune* din fostele judeţe Alba, Târnava Mică, Târnava Mare şi Făgăraş.

Am avut ocazia să stau de multe ori de vorbă cu G. Ivănescu. Prima dată a fost când pregăteam volumul *Contributions onomastiques*, în calitate de secretar al Comitetului de redacţie, format din Iorgu Iordan şi Emil Petrovici. Volumul era făcut pentru Congresul de Ştiinţe Onomastice de la München (1958). Am fost

* Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", Bucureşti, Calea 13 Septembrie, nr. 13, România.

ALIL, t. LIII, 2013, Bucureşti, p. 7–8

BDD-A1150 © 2013 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:52:34 UTC)

impresionat de faptul că a mai adus completări şi în ultima corectură. L-am văzut cât de meticulos era. Îmi amintesc şi de ampla dedicaţie pe care mi-a scris-o la ediţia din 1980 a cărţii sale *Istoria limbii române*, în care spunea că „este o lucrare la care mai am multe de schimbat într-o nouă ediţie". A fost mereu pentru mine un model de savant care şi-a dedicat viaţa studiului limbii române. El va rămâne, alături de Alexandru Philippide şi de Iorgu Iordan, ceilalţi doi ieşeni membri ai Academiei Române, un reprezentant de frunte al lingvisticii româneşti.

BDD-A1150 © 2013 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:52:34 UTC)